

101

**pomysłów
na organizację
eventów**

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego **Sztuka dzielenia się**

European Heritage Days
Journées européennes du
patrimoine

Europejskie Dni Dziedzictwa (EDD), wspólna inicjatywa Rady Europy oraz Komisji Europejskiej, to najczęściej obchodzone przez obywateli Europy, otwarte dla wszystkich imprezy i wydarzenia kulturalne. Ogónoeuropejski charakter tych wydarzeń zbliża ludzi do siebie, podkreśla wymiar europejski oraz wartość dziedzictwa kulturowego w 50 państwach będących sygnatariuszami **Europejskiej Konwencji**

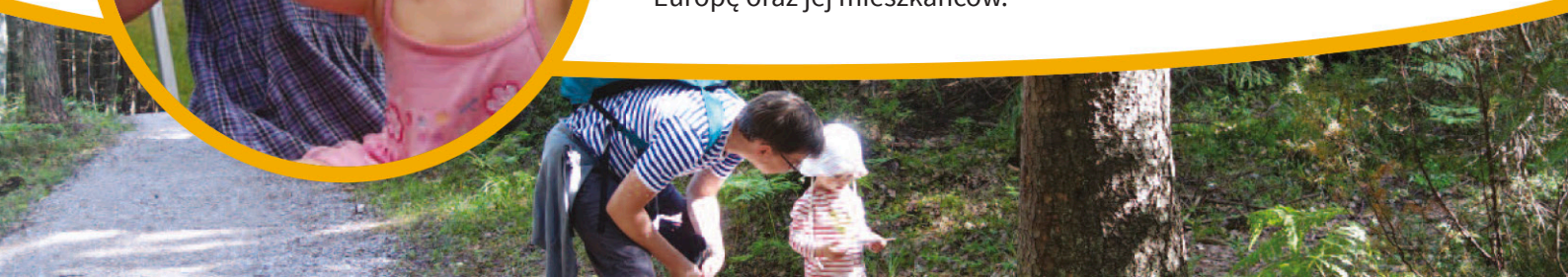

Kulturalnej. Każdego roku organizuje się ponad 70 tysięcy imprez z myślą o szerzeniu świadomości wspólnego dziedzictwa Europy oraz ciągłej potrzeby jego ochrony oraz by tworzyć wspólne doświadczenia dziedzictwa kulturowego, promować integrację wszystkich członków społeczeństwa oraz wspierać kreatywność i wyobraźnię.

W ramach tegorocznej edycji #EDD celebруемy **Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego** pod hasłem **Sztuka dzielenia się**. Celem przyświecającym organizatorom **Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego** jest zachęcać coraz większą liczbę osób do tego, aby odkrywali dziedzictwo kulturowe Europy i wchodzili z nim w interakcje, oraz potęgować poczucie przynależności do wspólnej europejskiej przestrzeni.

Niniejszym, jako organizatorzy Europejskich Dni Dziedzictwa, z dumą przedstawiamy **101 pomysłów na organizację eventów**, które można realizować w ramach społeczności lokalnych w celu podkreślenia znaczenia wspólnego europejskiego dziedzictwa, pokazania, w jaki sposób Europejczycy nawiązują więzi w zróżnicowanym otoczeniu, oraz położenia nacisku na znaczenie wspólnych wartości kulturowych, które spajają całą Europę oraz jej mieszkańców.

101

pomysłów na organizację eventów

2018
EUROPEAN YEAR
OF CULTURAL
HERITAGE
#EuropeForCulture

Dziedzictwo to nie tylko wycieczki, referaty i wystawy; niniejszy dokument zawiera długą listę kreatywnych pomysłów, dzięki którym organizowane przez Państwa wydarzenie może stać się bardziej angażujące, ciekawsze, otwarte dla większej liczby osób oraz bogate w nowe informacje i wiedzę. Należy pamiętać, że każde organizowane wydarzenie:

- Powinno zawierać w sobie elementy związane z edukacją, odkrywaniem oraz zabawą.
- Powinno ono także, w miarę możliwości, odnosić się do różnych form dziedzictwa, a mianowicie do dziedzictwa materialnego, niematerialnego oraz cyfrowego.
- Przekaz powinien być skierowany do szerokiego grona odbiorców – dzieci, młodzieży oraz do osób starszych, do grup narażonych na różnego rodzaju czynniki ryzyka, do lokalnych społeczności, imigrantów oraz turystów.
- Należy pobudzić ludzką ciekawość, zachęcić ich do poszukiwania różnego rodzaju połączeń oraz sprawić, aby mogli powiązać swoje własne, osobiste doświadczenia w obszarze dziedzictwa kulturalnego z miejscem, które odwiedzają bądź z którego czerpią radość. Ciekawość oraz wspólne doświadczenia sprawiają, że dowiadujemy się więcej na temat różnorodności wokół nas. W efekcie, różnice przestają dzielić i zaczynają łączyć.
- Warto jest zadbać o to, aby organizowane wydarzenie dawało poczucie satysfakcji w tym sensie, że ludzie będą dowiadywać się rzeczy, których wcześniej nie wiedzieli poprzez kontakt z nieoczekiwanymi miejscami, rozwijając w sobie idee, których w przeciwnym razie nigdy by nie rozwinęli.

Idee te mogą stać się punktem zaczepienia w procesie odkrywania więzi kulturowych łączących dany kraj, region bądź społeczność z Europą, jako że od setek lat na jej terenie trwa proces wymiany idei oraz innowacji pomiędzy jej mieszkańcami.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

101
pomysłów
na organizację
eventów

1 & 2

1. Przyłącz się do obchodów **Europejskiego Tygodnia Twórców Dziedzictwa** pomiędzy 18 kwietnia a 9 maja. Zachęć dzieci i młodych ludzi do wzięcia udziału w grze polegającej na odkrywaniu swojego otoczenia kulturowego i odnalezieniu w nim wymiaru europejskiego. Dzieci i młodzież mogą następnie zrobić zdjęcie i przesłać je na portal EDD, tak aby zobaczyła je cała Europa. Wybrani młodzi **#TwórcyDziedzictwa** będą mogli odwiedzić Strasburg!

2. Czy jesteś organizatorem projektu związanego z Europejskim dziedzictwem kulturowym? Czy Twoje zadanie polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z resztą Europy? Czy masz pomysł na nowy projekt, dzięki któremu będziesz w stanie rozwinąć swoją narrację? W 2018 roku po raz pierwszy w historii #EDD i w ramach **Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego** organizujemy **Konkurs na Opowieść o Dziedzictwie Europy**, w którym udział mogą wziąć społeczności związane z EDD, obiekty oznaczone Znakem Dziedzictwa Europejskiego oraz laureaci Nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie Dziedzictwa Kulturowego/Europa Nostra. Celem Konkursu jest dać społecznościom okazję do zaistnienia i **zachęcić twórców narracji, aby nakreślili swoją własną wizję Europejskiego Wymiaru Dziedzictwa** oraz aby opowiedzieli więcej na temat wartości europejskich znajdujących odzwierciedlenie w zarządzanych przez nich obiektami oraz w wykonywanej przez nich pracy (termin przesyłania zgłoszeń upływa w dniu 20 maja 2018 roku). Uczestnicy mogą opowiedzieć od jednej do trzech różnych historii dotyczących wykonywanej pracy bądź też ważnego z punktu widzenia dziedzictwa obiektu pozostającego pod ich pieczęcią, a także przedstawić jedną propozycję dotyczącą projektu, który niesie za sobą potencjał w zakresie przyznania dotacji. Europejskie jury wybierze co najmniej 10 Opowieści o Dziedzictwie Europy, które zostaną wyróżnione nagrodami w 2018 roku. Więcej szczegółów znajduje się na **Portal EDD**.

101

**pomysłów
na organizację
eventów**

3-12

3. Europejskie Dni Dziedzictwa (#EDD)

obchodzi się w 50 państwach. Nawiąż kontakt z grupami zajmującymi się ochroną dziedzictwa w innych krajach i sprawdź, czy możecie współpracować w jakimś zakresie przy realizacji projektów – od wspólnej historii i tradycji po wspólną wizję wartości europejskich znajdujących odzwierciedlenie w lokalnym dziedzictwie kulturowym.

4. Pomyśl o przedstawicielach swojej lokalnej społeczności, o mieszkańcach swojego miasta lub wsi (w tym w szczególności o kobietach) zasługujących na uznanie i wyróżnienie. Wyraż uznanie dla dziedzictwa reprezentowanego przez kobiety, sprawiając, aby **ich historie znalazły się w centrum uwagi**. Nawiąż współpracę z hiszpańską prowincją **Vizcaya** oraz z **Anglią**, gdzie tegoroczne obchody #EDD skupiać się będą na kobietach niezwykłych.

5. **Tanecznym krokiem poprzez Europę!** Nawiąż współpracę z okolicznymi szkołami tańca i klubami tanecznymi, aby zorganizować tematyczne wieczory taneczne poświęcone różnym europejskim tańcom tradycyjnym.

6. Zachęć dzieci do budowania własnej wizji Europy, organizując wystawę poświęconą **modelom lokalnych budynków wykonanym z klocków**. Swoje arcydzieło opatrz hashtagiem #EDD oraz #EuropaDlaKultury i zaangażuj się w „sztukę dzielenia się”.

7. Skoncentruj się na różnorodności, jaką przedstawiają sobą różnego rodzaju zwyczaje, na przykład te dotyczące witania się czy jedzenia czy też tradycji związanych z obchodzeniem urodzin bądź organizowaniem zaślubin w różnych państwach Europy. Zachęć ludzi, aby przynieśli ze sobą zdjęcia, którymi następnie mogą podzielić się z innymi w **kawiarence wspomnień**.

8. Przyroda nie zna granic; dowodem tego są chociażby szlaki migracyjne ptaków czy też innego rodzaju zwierząt. Wspaniałym sposobem na nawiązanie **ponadgranicznej współpracy** z innymi krajami jest zorganizowanie wycieczek z przewodnikiem po okolicznych lasach czy innych terenach, umożliwiając odkrywanie rozmaitych sposobów, na jakie otaczająca nas przyroda pozostaje z nami związana.

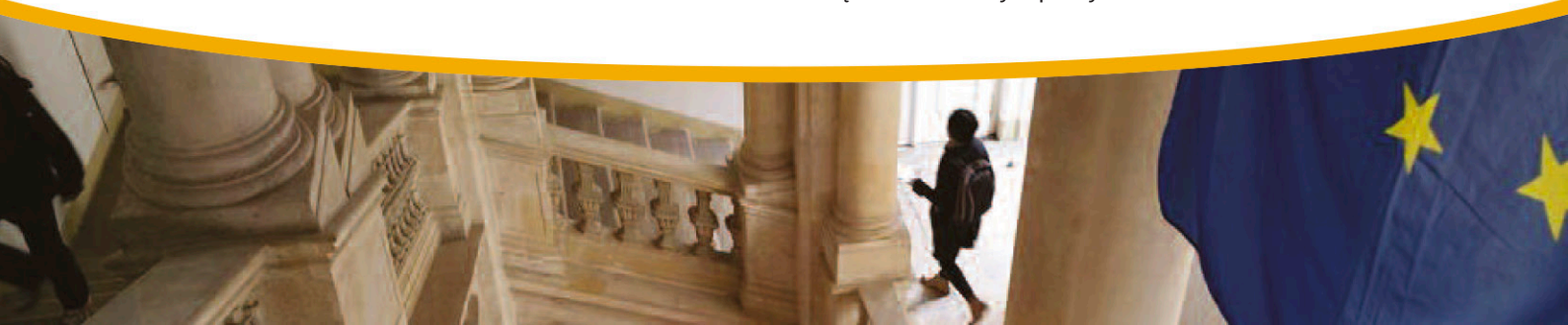
9. Czy mieszkasz w sąsiedztwie **obiekту oznaczonego Znakem Dziedzictwa Europejskiego**? Obecnie w Europie jest 38 takich obiektów. Każdy z nich posiada bogate tło historyczne, pozostając nośnikiem wyjątkowych opowieści o ideałach, wartościach i historii Europy oraz o procesie jej stopniowej integracji.

10. Użyj tagów **#EDD**, aby sprawić, że każdy Europejczyk będzie mógł wejść w rolę przewodnika opowiadającego innym swoje historie o Europie. Zorganizuj „Dzień Europejskiego Przewodnika Turystycznego”, zachęcając zwykłych ludzi, aby tworzyli swoje własne projekty wycieczek.

11. Odkrywaj projekty i wzory tradycyjnych strojów i ubrań. Sprawdź, czy w sąsiednich krajach istnieją podobne rodzaje strojów, a następnie porównaj je.

12. A może warto byłoby zorganizować pokaz mody? Może okazać się, że stworzenie **wybiegu**, na którym modelki i modele będą nosić zestawy łączące ze sobą elementy ubioru z przeszłości ze strojem współczesnym, będzie doskonałym pomysłem!

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

101
pomysłów
na organizację
eventów

13-23

13. Niekiedy do budowy lokalnych zabytków wykorzystywano materiały budowlane, które przebyły bardzo długą drogę na plac budowy (np. marmur z Włoch, drewno z Norwegii czy z Niemiec itd.). **Narysuj mapę ich podróży**, następnie zaś podziel się nią ze światem wykorzystując hashtag **#EDD**.

14. Wyszukaj znajdujące się na terenie swojego kraju oraz innych państw budowle, do których budowy wykorzystano takie same materiały, następnie zaś zorganizuj grę pt. „**Znajdź różnicę/podobieństwa**”.

15. Idąc za przykładem Niemiec, **odkrywaj to, co nas łączy** w ramach nadchodzącej edycji #EDD pod hasłem **#EuropaDlaKultury**.

16. Światła! Kamera! Akcja! Zapoznaj się z listą **nagrodzonych filmów powstałych dzięki środkom z funduszu Eurimages** i zorganizuj w swoim lokalnym kinie festiwal europejskiej sztuki filmowej.

17. Czy w pobliskim muzeum można natrafić na ślady europejskiego dziedzictwa? Zaproś lokalne społeczności, dzieci i młodzież oraz turystów do dyskusji na temat tego, które spośród przedmiotów wchodzących w skład muzealnych zbiorów są najbardziej intrygujące, jeśli idzie o reprezentowane przez nie wartości europejskie.

18. Odkrywaj lokalną historię, odwiedzając okoliczne zabytki, następnie podziel się z nami swoją opowieścią na ich temat, przekazując nam swoje **selfie** na tle zabytku opatrzone hashtagem **#EDD**. W Rumunii taki projekt już działa. Przykłady znajdziesz na **Portalu EDD**.

19. Zorganizuj warsztaty, podczas których uczestnicy będą mogli **wymieniać się wytworami rzemiosła pomiędzy sobą** zamiast nabywać je za pieniądze. Ta tradycja nosi nazwę handlu wymiennego; w Europie zwyczaj ten po wielu latach uległ ostatecznemu zanikowi.

20. Zaproś lokalnych rzemieślników, aby zorganizowali na terenie szkół warsztaty, podczas których będą mogli nie tylko opowiadać historie o tradycjach, którym hołdują, ale także **przekazywać swoje umiejętności** młodemu pokoleniu.

21. Czas na zabawę! Zorganizuj wydarzenie, podczas którego każdy – niezależnie od wieku – będzie mógł uczestniczyć w różnego rodzaju grach i zabawach. Przeprowadź dyskusję na temat tego, jakie rodzaje gier są dziś najpopularniejsze wśród dzieci. Co się zmieniło? Dlaczego?

22. Nawiąż współpracę z lokalną szkołą artystyczną i **wykonaj modele najbardziej znanych budynków** znajdujących się w Twojej okolicy. Zaangażuj studentów w proces tworzenia **miasta złożonego z modeli słynnych zabytków Europy** (Wieży Eiffela, Mostu Londyńskiego, Soboru Wasyła Błogosławionego, kościoła La Sagrada Familia, rzymskiego Koloseum, Wieży Belém, kościoła Hagia Sofia czy Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie).

23. Weź udział w projekcie budowy wielkiego „**Zielnika Europejskiego**”. Odkrywaj kulturę ogrodniczą, która ewoluowała wraz z europejskimi obiektami dziedzictwa kulturowego (przyklasztorne ogrody ziołowe, parki krajobrazowe, ogródki przydomowe czy sztuka uprawy warzyw). Podziel się lokalną mapą roślinności z resztą Europy, wykorzystując hashtag **#EDD**.

101

pomysłów
na organizację
eventów

24–33

24. Czy słyszałeś kiedyś **Hymn Europy** Ludwiga van Beethovena? Czy wiesz, że jest on oficjalnym hymnem Rady Europy oraz Unii Europejskiej i że nagrano go w wielu różnych wersjach, w tym w wersji techno, trance i hip-hopowej? Plácido Domingo, przewodniczący organizacji Europa Nostra, zaprasza wszystkich do wzięcia udziału w projekcie **#Ode2Joy Challenge**, w ramach którego uczestnicy będą mogli „wykonać utwór w oryginale lub też stworzyć swoją własną wersję na tle zabytku, który ma dla nich znaczenie”.

25. Odwiedź najbliższy **Europejski Szlak Kultury**. Obecnie istnieje 31 takich szlaków, rozciągających się na przestrzeni całego kontynentu – od Islandii po Azerbejdżan.

26. Odkrywaj **zróżnicowane dialekty** występujące w twoim języku i odnajdź ich korzenie, organizując wieczory językowe.

27. Zachęć ludzi, aby wzięli udział w szybkich spotkaniach poświęconych nauce języka i odkrywaj atrakcyjnie przygotowane słowniki czy drzewka wyrazów, odnajdując korzenie poszczególnych słów bądź sformułowań. Jak wiele spośród nich miało swój początek **w Europie**?

28. Zachęć pochodzących z twojej okolicy studentów znających języki obce, aby ci weszli w rolę przewodników turystycznych oprowadzających wycieczki po twoim mieście. Pozwól im skupić się na tych przejawach lokalnej kultury, które mają związki z językiem, w którym zorganizowana jest wycieczka. Nie zapomnij też o **Sztuce dzielenia się** i publikuj zdjęcia z wycieczek, opatrzone hashtagami #EDD oraz #EuropaDlaKultury

29. Zorganizuj recital **muzyki europejskiej** wraz z lokalną orkiestrą lub zespołem, celebrując wspaniałe utwory muzyczne, które powstawały w Europie na przestrzeni wieków. Utwory takie można następnie wykonywać w domach spokojnej starości bądź w centrach opieki specjalistycznej. Na przestrzeni wieków dowiedziono, że sztuka może mieć także efekt terapeutyczny.

30. Zorganizuj **konkurs artystyczny bądź fotograficzny** skupiający się na motywach związanych z dziedzictwem. **Czarnogóra** organizuje taki konkurs, oddając tym samym hołd idei wyrażającej się w hasle #EuropaDlaKultury, Francja zaś planuje zorganizować we wrześniu międzynarodowe wydarzenie związane z fotografią.

31. Odkrywaj historię słynnych domów bądź zamków – czyją siedzibą były na przestrzeni wieków? Jakie historie mają nam do opowiedzenia ich mieszkańcy? Zorganizuj **grę w kalambury**. Poproś dzieci, aby odegrały wymyśloną scenę, podczas gdy inni będą zgadywali, w jakie role się właśnie wcieliły.

32. Bajka (fairy tale, pohádka, παραμύθι, saga, казка) to rodzaj utworu, który niejednokrotnie odnosi się do rzeczywistości lokalnej, Europejskiej czy nawet do elementów uniwersalnych. Poproś swoich dziadków, aby odwiedzili lokalną szkołę i podzielili się z innymi tego rodzaju opowieściami czy legendami.

33. Zachęć dzieci, aby stworzyły swoje własne bajki. **Wyzwanie** może polegać na tym, aby fabuła tych bajek rozgrywała się w różnych miejscach na terenie Europy.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

101
pomysłów
na organizację
eventów

34-42

34. Odkrywaj okolicę, organizując **poszukiwania skarbów**. Zidentyfikuj różnego rodzaju obiekty będące częścią dziedzictwa kulturowego i nanieś ich położenie na mapę. Odkrywaj krajobraz wokół zamków i pałaców, np. zespoły parkowe zaprojektowane z myślą o organizowaniu polowań czy też ogrody krajobrazowe.

35. Odkrywaj miejsca, w których odbywały się **wydarzenia kluczowe dla historii Europy**. Czy w twojej okolicy znajdują się tego rodzaju obiekty? Jeśli tak, podziel się z innymi ich historią w ramach Konkursu na Opowieść o Dziedzictwie Europy!

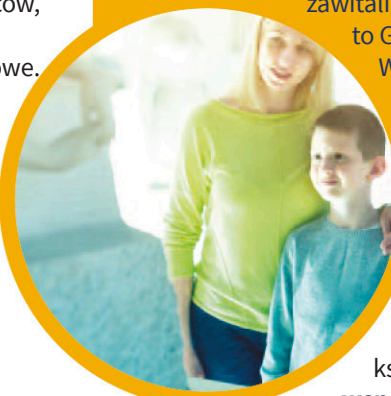
36. Opracuj quiz poświęcony **dziedzictwu kulturowemu Europy**. Może on zawierać w sobie krzyżówki, gry słowne, poszukiwania skarbów bądź gry typu „przedmiot, który mam na myśli...”.

37. Stwórz lokalną sieć zrzeszającą „**Przyjaciół Zabytków**”. W organizowanych przez siebie wydarzeniach mogą brać udział grupy dzieci i młodzieży, opiekując się zabytkami, parkami archeologicznymi czy innego rodzaju przejawami dziedzictwa kulturowego.

38. Jak wiele spośród okolicznych zabytków dziedzictwa kulturowego dostępnych jest dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim? Czy osoby cierpiące na zaburzenia wzroku są w stanie się po nich poruszać? Jak wiele spośród tych obiektów zostało zaprojektowanych z uwzględnieniem potrzeb najmłodszych zwiedzających? Zachęć lokalne społeczność i władze do dyskusji na temat tego, w jaki sposób miejsca te można uczynić **bardziej dostępnymi**.

39. Zorganizuj **wycieczkę do miejsc, w których znajdują się pozostałości starożytnych cywilizacji europejskich** i dowiedz się, jacy przybyliś oniś zawitali w twoje okolice. Czy mogli być to Grecy? Etruskowie? Rzymianie? Wikingowie? Celtowie? Maurowie? Słowianie? Ottomanowie? Dowiedz się, jak to się stało, że znaleźli się w tych okolicach.

40. Historie dawnej arystokracji (królów i królowych, lordów i dam, książąt i księżniczek) oraz ich **wspólnych europejskich korzeni** to nieprzebrane morze inspiracji!

Odkrywaj drzewa genealogiczne, porównuj ich historie z historią swojej rodziny i wyszukaj swoich krewnych, którzy z wyglądu przypominają członków żyjących niegdyś w twoim kraju rodów królewskich.

41. Zorganizuj **konkurs gier planszowych** pod hasłem #EuropaDlaKultury. Uczestnicy konkursu mogą stworzyć pomysł na grę, której fabuła i postacie związane będą z europejskim dziedzictwem kulturowym. Możesz też stworzyć wariant popularnej gry planszowej, w ramach którego na planszy znajdują się ulice twojej miejscowości, lub też zastąpić figury szachowe podobiznami różnych europejskich osobistości. Innym pomysłem jest stworzenie pamięciowej gry karcianej skupiającej się na słynnych europejskich parkach i muzeach.

42. Nawiąż współpracę z lokalnymi przywódcami religijnymi i zorganizuj **wycieczkę po wszystkich obiektach kultu** w twojej okolicy, ukazującą różnorodność religijną Europy.

101

**pomysłów
na organizację
eventów**

43–52

43. Wciel się w rolę odkrywcy. Znajdujące się w okolicy stanowiska archeologiczne bardzo często zawierają ślady rozmaitych starożytnych cywilizacji. Odkrywaj historię ważnych stanowisk tego typu znajdujących się w twojej okolicy, organizując seminaria dla miłośników dziedzictwa.

44. Zachęć najmłodszych, aby zainteresowali się drzewami genealogicznymi swoich rodzin, szukając przodków biegłych w różnych odmianach rzemiosła. Zaproś ich do rozmowy na temat **korzeni umiejętności ich przodków** oraz tego, w jaki sposób przekazywano je z pokolenia na pokolenie wśród członków ich rodzin.

45. Jakimi umiejętnościami musieli dysponować rzemieślnicy, którzy budowali obiekty zabytkowe w twojej okolicy? Czy w twoim sąsiedztwie nadal żyją osoby, które posiadają tego typu zdolności? **Zorganizuj pokaz ich umiejętności** dla młodego pokolenia i dla całej lokalnej społeczności.

46. Zaproś **imigrantów** z twojej okolicy, aby podzielili się z innymi członkami lokalnej społeczności elementami swojego dziedzictwa kulturowego, opowiadając im historie na temat krajów, z których pochodzą. Poszukaj różnic i podobieństw w treści lokalnych opowieści i bajek.

47. Opracuj modele dróg i połączeń transportowych, aby pokazać w jaki sposób twoja okolica łączy się z terenami sąsiednimi. Stwórz mapę **wspólnych połączeń drogowych** pokazującą więź z innymi obszarami Europy.

48. Dowiedz się, czy z twojej społeczności wywodził się któryś spośród międzynarodowej sławy **architektów** i sprawdź, gdzie na terenie **Europy** przetrwały zaprojektowane przez niego obiekty.

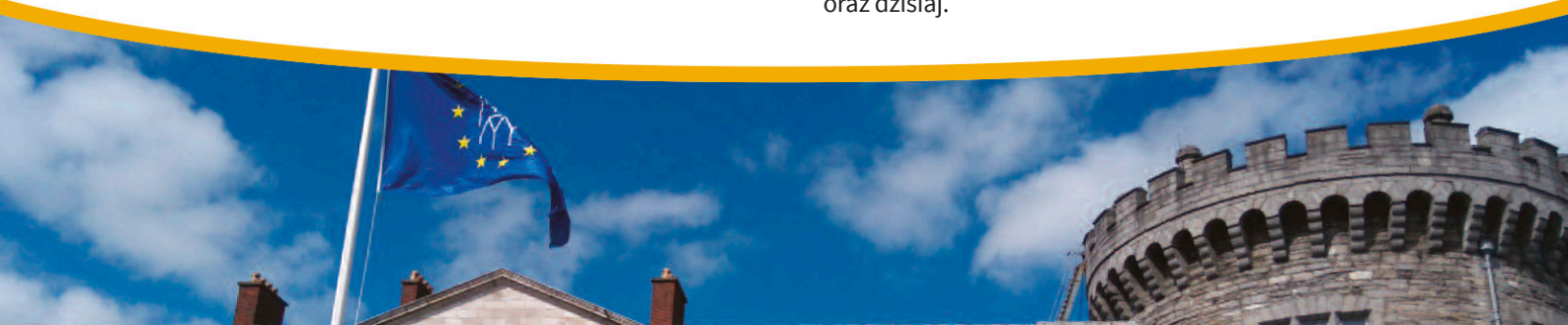
49. Zbadaj, w jaki sposób style muzyczne, instrumenty oraz sposoby odnajdowania radości w muzyce ulegały ewolucji na przestrzeni wieków. Możesz zorganizować wypad na okoliczny pchli targ, w ramach którego uczestnicy będą poszukiwać starych płyt gramofonowych, zapisów nutowych bądź instrumentów.

50. Wieczór karaoke! Co powiecie na wieczór muzyczny skupiający się na konkretnym motywie albo na lokalny wariant konkursu Eurowizji? Jeśli nagrasz filmik z konkursu i podzielisz się nim z innymi, to kto wie, może stanie się on kolejnym hitem sieci? Oznacz swój materiał wideo oficjalnym hashtagem **#EDD**, a my zajmiemy się jego rozpowszechnianiem.

51. Poproś młodych ludzi, aby przygotowali 60-sekundowy **przewodnik wideo** po swoim mieście bądź społeczności, ukazujący jego dziedzictwo oraz więź łączące ich okolicę z dziedzictwem Europy. Nie zapomnij podzielić się efektami swojej pracy w mediach społecznościowych z hashtagem **#EDD** – nie chcemy przegapić twojego wideo! Dla autorów najciekawszych materiałów przygotowaliśmy ciekawe upominki związane z Europejskimi Dniami Dziedzictwa!

52. Imigracja i integracja w Europie nie są niczym nowym w historii naszego kontynentu. Porównaj, jakie znaczenie miało zjawisko **migracji** dawniej oraz dzisiaj.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

101
pomysłów
na organizację
eventów

53-65

53. Zorganizuj **noc badaczy**, podczas której uczestnicy będą mieli okazję odkryć obiekty z **Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO** znajdujące się w twojej okolicy. Zachęć członków lokalnej społeczności, aby zastanowili się, jakie inne obiekty wpisaliby na listę UNESCO.

54. Dowiedz się, jakie wyrazy w twoim języku występują również w innych **językach europejskich**, np. jak wielu wyrazów zapożyczonych z niemieckiego, francuskiego, włoskiego czy hiszpańskiego używasz na co dzień? Jaka jest przyczyna takiego stanu rzeczy?

55. Stwórz wizualizację **europejskich powiązań kulturowych**, określając pochodzenie występujących w twojej okolicy artefaktów, stylów architektonicznych czy innych przejawów dziedzictwa.

56. Stwórz **obrazkowy scenopis** w celu zbadania **krajobrazu** dookoła ciebie jako wyniku zarówno akcji jak interakcji czynników ludzkich i naturalnych. Czy wiesz już o **Stowarzyszeniu Nagrody Krajobrazowej** Rady Europy?

57. Zbieraj **puzzle** i innego rodzaju układanki ukazujące **obiekty będące przejawami europejskiego dziedzictwa**, następnie zaś zorganizuj wieczór z układankami dla przedstawicieli lokalnej społeczności.

58. Zorganizuj konkurs **projektowania pocztówek** dla młodszych dzieci. Może któreś z nich odwiedziły jakieś miejsce w Europie, o którym chciałyby opowiedzieć, lub też marzą, aby to zrobić?

59. Czy znasz korzenie flagi europejskiej? „Emblemat Europy”, składający się z 12 gwiazdek, zaprojektowany został na zlecenie Rady Europy w 1955 roku, a w 1985 roku przyjęła go Wspólnota Europejska. **Odkryj jego fascynującą historię** i spróbuj połączyć ten symbol ze swoją flagą narodową bądź regionalną.

60. Zorganizuj dzień przebierańców w szkole lub w pracy! Przyjdź do pracy lub do szkoły w stroju słynnej postaci historycznej lub wybierz motyw przewodni, epokę czy tradycyjny styl z dowolnego regionu Europy, który stanie się inspiracją dla innych uczestników zabawy.

61. Nawiąż współpracę z **teatrem młodzieżowym** lub lokalnym **zespołem teatralnym**, aby móc przywrócić przeszłość do życia. Poproś pensjonariuszy pobliskiego domu spokojnej starości, aby podzielili się z tobą swoimi ulubionymi opowieściami, następnie zaś wybierz jedną z nich i opracuj na jej podstawie skecz.

62. Znajdź przedstawienie operowe, balet bądź film, który został wyreżyserowany bądź stworzony przez osobę o **europejskich korzeniach**, następnie zaś dowiedz się więcej na temat ich prac.

63. Zorganizuj wydarzenie typu **flash mob**, w ramach którego spontanicznie zebrana grupa osób wykona szereg przemieszanych ze sobą europejskich tańców. Nie zapomnij uwiecznić wydarzenia na nagraniu wideo i podzielić się z innymi, opatrując je hashtagiem #EDD, tak aby inni mogli je odnaleźć i podziwiać.

64. Zorganizuj debatę poświęconą zagadnieniu **przywrócenia do życia** opuszczonych obiektów zabytkowych, wykorzystując przykłady udanych przedsięwzięć tego rodzaju w innych krajach europejskich.

65. Zbadaj, w jaki sposób **rewolucja przemysłowa** wywarła wpływ na twoją okolicę i twoją społeczność w zakresie dostępnych technologii, środków transportu oraz zmian zachodzących w społeczeństwie. Organizuj **wycieczki z przewodnikiem, występy i wystawy** nawiązujące do tego motywu.

101

**pomysłów
na organizację
eventów**

66–77

66. Zorganizuj wycieczkę z przewodnikiem, podczas której uczestnicy odwiedzają **obiekt będący częścią dziedzictwa przemysłowego**. Warto, aby w roli przewodnika wystąpił były pracownik danego zakładu. Taka osoba z pewnością będzie mogła podzielić się z uczestnikami wycieczki swoimi **osobistymi doświadczeniami**.

67. Przerwa na lunch! Dowiedz się, w jaki sposób w twoim kraju w kuchni i w medycynie wykorzystywane są rośliny. Jak wygląda to w innych państwach Europy? Można zorganizować wycieczkę prowadzoną przez specjalistę w dziedzinie biologii, podczas której uczestnicy mogą robić zdjęcia różnych roślin i ziół. Można nawet zorganizować lekcję gotowania, pozwalając uczestnikom odtworzyć dawno zapomniane przepisy!

68. Stwórz specjalną książkę kucharską zawierającą zebrane przepisy na **tradycyjne dania** pochodzące z różnych społeczności żyjących w twojej okolicy.

69. Zorganizuj degustację, pozwalając przedstawicielom różnych społeczności zasiąść wspólnie do stołu i podzielić się wiedzą na temat **lokalnych potraw**. Podczas spotkania, pod hasłem „zbierzmy się razem i przyrządzmy nasze tradycyjne dania”, uczestnicy mogą wyjaśniać i odkrywać, skąd wzięły się tego rodzaju potrawy. Zrób zdjęcia z wydarzenia i wrzuć je na Instagrama pod hashtagem **#EDD**.

70. Zorganizuj **europejski festiwal wypieków!** Upiecz ciasto w kształcie historycznej budowli. Zaprosz do zabawy uczestników lokalnej społeczności – razem możecie stworzyć całe miasto, kraj czy nawet cały kontynent wypieków!

71. Pójdź za przykładem Słowenii i **przybliż młodzieży temat dziedzictwa** organizując szereg specjalnych **zajęć szkolnych**. Jest to jeden z najbardziej imponujących projektów edukacyjnych dotyczących dziedzictwa w całej Europie.

72. „To wydarzyło się w tym miejscu”. Zaprosz dzieci do opowiadania historii lokalnych zabytków. Niech opowiedzą ją swoim własnym językiem bądź poprzez różne formy ekspresji artystycznej. Jeśli uczynią to podczas **Europejskiego Tygodnia Twórców Dziedzictwa** (#TwórcyDziedzictwa), wówczas mieć będą szansę znaleźć się w gronie wybranych Twórców Dziedzictwa, którzy odwiedzają Strasburg w listopadzie 2018 roku!

73. Czy twoja społeczność posiada miasto bądź miasta partnerskie na terenie Europy? Jeśli tak, to może warto byłoby zorganizować **live stream** i wspólnie celebrować łączące obydwie społeczności więzi w obszarze europejskiego dziedzictwa, przy okazji zaś pozwolić mieszkańcom poznać się lepiej?

74. Zachęć odwiedzających, aby wzięli udział we wspólnym **biciu rekordów** w stylu „Europejski MasterChef” czy „Europejskie Bake-Off”.

75. Zorganizuj wydarzenie sportowe o charakterze **lokalnej olimpiady**, podczas której dzieci mogą współzawodniczyć ze sobą, biorąc udział w różnego rodzaju dyscyplinach sportu cieszących się popularnością w różnych krajach europejskich.

76. Zorganizuj wystawę obrazów i ilustracji przedstawiających twoją miejscowość sięgających tak daleko w przeszłość, jak to tylko możliwe, kładąc nacisk na zagadnienie **migracji i wpływów kulturowych** w ramach danej społeczności na przestrzeni wieków.

77. Europa była miejscem narodzin szeregu nurtów filozoficznych na przestrzeni wieków, a pomiędzy słynnymi myślicielami trwała nieustająca wymiana idei. Zorganizuj „żywą bibliotekę”, tak aby każdy mógł **spotkać słynnego filozofa** i dowiedzieć się czegoś o jego życiu, o mieście, z którego pochodzi, o jego rodzinie, inspiracjach oraz pracy.

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

101
pomysłów
na organizację
eventów

78-90

78. Poproś **lokalną bibliotekę**, aby umożliwiła zorganizowanie piżamowej imprezy dla dzieci. Udostępnij odwiedzającym albumy z tradycyjnymi opowieściami, baśniami, legendami i mitami dotyczącymi różnych krajów Europy.

79. Poproś odwiedzających, **aby na mapie Europy umieścili pinezki** wskazujące, skąd pochodzą poszczególne opowieści.

80. Zorganizuj wizytę w **miejscu pamięci** dotyczącym konfliktu zbrojnego na terenie twojej miejscowości i daj zwiedzającym możliwość wejścia w interakcję z samym obiektem oraz z umieszczonymi tam eksponatami. Skoncentruj się na ludziach, którzy żyli tam dawniej, przed wojną bądź też po jej zakończeniu, a nie na samych operacjach militarnych.

81. Zachęć ludzi, aby zapoznali się z różnego rodzaju aplikacjami dotyczącymi kultury oraz dziedzictwa kulturowego. Przeprowadź dyskusję na temat tego, jak **nowoczesne technologie** mogą pomóc w procesie dzielenia się dziedzictwem kulturowym oraz pozwolić zachować #DziedzictwoKulturowe dla przyszłych pokoleń.

82. Zorganizuj koncert lub przygotuj sztukę teatralną czy wystawę, której sceną bądź tłem będzie lokalny **zabytek** **bądź obiekt o charakterze historycznym**.

83. Zaproś okolicznych artystów, aby stworzyli **mural** ilustrujący historię danej społeczności w Europie.

84. Zorganizuj projekt poświęcony **historii przekazywanej ustnie** wraz z lokalnym archiwum, tworząc zbiór źródeł poświęconych historii lokalnej społeczności w tak wielu językach i z tak wielu perspektyw, jak będzie to możliwe.

85. Zorganizuj wycieczkę z przewodnikiem na terenie lokalnego **cmentarza** i pozwól zwiedzającym poznać historię spoczywających tam ludzi, skupiając się w szczególności na nietypowych nazwiskach pojawiających się na nagrobkach.

86. Dowiedz się, który spośród regionów, miast bądź krajów europejskich posiada wspólne dziedzictwo kulturowe z twoją miejscowością i zorganizuj poświęconą temu zagadnieniu wystawę. Czy wiesz, że **Malta i Polska posiadają wspólną tożsamość kulturową**?

87. Odkryj **dzieje turystyki** w twojej miejscowości, organizując wystawę fotografii lub przewodnik pokazujący, jak miejscowość ta jest postrzegana z zewnątrz.

88. Czy kiedykolwiek miałeś/miałaś okazję odwiedzić **Europejską Stolicę Kultury**? Jeśli masz taką możliwość, odwiedź holenderskie miasto **Leeuwarden-Friesland** lub też stolicę Malty, **Vallettę**, ponieważ obie te miejscowości zostały wyróżnione tytułem Europejskiej Stolicy Kultury w 2018 roku.

89. Nawiąż współpracę z lokalnymi muzykami, współtworząc **nowy utwór muzyczny** zainspirowany różnymi gatunkami muzyki cieszącymi się w Europie popularnością. Publiczne wykonanie utworu stanowić będzie zwieńczenie całego przedsięwzięcia.

90. Czy w Twojej okolicy znajduje się jakiś obszar powszechnie uznawany za cechujący się wyjątkowymi walorami? Na pewno tak! Zbadaj, w jaki sposób krajobraz (według definicji **Europejskiej Konwencji Krajobrazowej**) jest istotnym elementem stanowiącym o jakości życia człowieka.

101
pomysłów
na organizację
eventów

91-101

91. Czy znasz jakieś europejskie **fora wymiany gatunków fauny i flory**, lub umiejętności i wiedzy przyrodniczej, między Twoim obszarem a innymi regionami/ państwami? Zorganizuj spotkanie z konserwatorem przyrody lub też praktyczne warsztaty, podczas których odwiedzający będą mogli wejść w bezpośredni **kontakt z naturą**.

92. Przywróć świetności lokalny malowniczy zakątek, organizując zbieranie śmieci i sprzątanie na terenie **zapomnianego zabytku**.

93. Zorganizuj **wycieczkę rowerową** prowadzącą poprzez ważne punkty na mapie okolicy, pozwalając uczestnikom odkrywać otaczający teren dzięki

organizowanym po drodze piknikom bądź wizytom u lokalnych rzemieślników.

94. Zorganizuj **hackathon** dla programistów, dzięki któremu możliwe będzie opracowanie aplikacji, dzięki której każdy będzie mógł przedstawić własną historię poświęconą lokalnemu dziedzictwu kulturowemu.

95. Weź przykład z Chorwacji i wykorzystaj potencjał **treści cyfrowych aby przybliżyć dziedzictwo kulturowe młodemu pokoleniu**.

96. Zorganizuj **wymianę**, w ramach której dzieci i ich rodzice będą mogli odwiedzić sąsiednie państwo. Uczestnicy programu mogą udzielać sobie nawzajem gościny i opowiadać sobie o kulturze swoich ojczyzn.

97. Pozwól wziąć udział w imprezach **#EDD** tym, którzy nie mogą się na nie wybrać, np. planując wydarzenia w domach spokojnej starości czy zakładach opieki specjalistycznej

98. Czy kiedykolwiek spotkałeś się z określeniem **„yarnbombing”**? Wskocz na kolejny poziom umiejętności w zakresie ręcznego dziergania tkanin i podejmij współpracę z administratorami okolicznych obiektów zabytkowych, tak aby twoja społeczność mogła cieszyć się barwnymi produktami tekstylnego rzemiosła.

99. Czy wiesz, że i w twojej miejscowości, i na drugim końcu Europy można obserwować takie same gwiazdy na niebie? Może warto zorganizować w swojej okolicy **wieczór astronomii**? Zachęć wszystkich do wyłączenia światła i oglądania gwiazd!

100. Poznaj tajniki ochrony dziedzictwa w innych krajach Europy. Zapoznaj się z prowadzoną przez Radę Europy **Bazą Wiedzy HEREIN** i zachęć lokalnych ekspertów od ochrony dziedzictwa do współpracy na forum europejskim!

101. Jeśli prowadzisz muzeum, zachęć młodych ludzi do odwiedzenia twojej placówki i przedstaw im wiedzę na temat posiadanych kolekcji oraz **technik konserwatorskich**.

Nasze specjalne podziękowania kierujemy pod adresem **Koordinatorów Krajowych ds. Europejskich Dni Dziedzictwa** działających na terenie 50 państw uczestniczących w programie, ponieważ to ich pomysły i inspiracje pozwoliły na stworzenie niniejszej broszury.

Możesz skontaktować się z Koordynatorem Krajowym, odwiedzając naszą stronę internetową: **www.europeanheritagedays.com** i wybierając opcję **Skontaktuj się z nami**

Zdjęcia na łamach niniejszej broszury zostały zamieszczone za uprzejmą zgodą:

Europejskich Dni Dziedzictwa w Albanii, Armenii, Austrii, Finlandii, Gruzji, Irlandii, Czarnogórze, Norwegii, Polsce, Portugalii, Rumunii, San Marino, Słowenii, Hiszpanii, Szwecji, Ukrainie i Turcji.

Ponadto dziękujemy także: Komisji Europejskiej, Radzie Europy, The Heritage Council (Irlandia), Fundación San Millán de la Cogolla, Centro Naturalístico Sammarinese, Ivan Zupančič, Marko Pleško, IPCHS, Valentin Benedik oraz Shutterstock.com

Europejskie Dni Dziedzictwa 2018

edd.nid.pl

www.europeanheritagedays.com

#EDD

2018
EUROPEAN YEAR
OF CULTURAL
HERITAGE
#EuropeForCulture

